

SLOVENSKI NAROD.

Izhaaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, "Gledališka stolba".

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

† Anton Žuža.

„Warm sei die Brust, bis sich an sie das Leichenlacken legt.“

Ali mora tudi tako bitje umreti! Iščite, ako mu najdete para! Plemenita narava bil je mož, ki je včeraj v Laškem trgu zatislil oči v večno spanje, plemenit v najlepšem pomenu besede. Tiho, mirno hodil je Anton Žuža dekan v Laškem trgu skozi življenje, ali neumorno bil je delaven v korist družih. Gostoljuben, milosrčen do skrajnega, dajal je, dokler je mogel. Bilo mu je srčno žal, ako prošnje reveža ni spolniti mogel. In koliko revežem podala je njegova roka milodarov in marsikateremu živeža v trdih časih. Oče revežev je umrl, glasilo se bo žalostno iz ust siromaštva njegove župnije in staro in mlado bode tužno, ko bodo ven nosili milega človekoljuba. Duhoven, kakor si ga idealno misliš, bil je vernim in nevernim jednak prijatelj in kakor o njegovem dobrem prijatelju ranjem Štef. Kočevarju, se tudi o njem lahko reče, da ni imel sovražnika. — Kar mladina upa, je večno, dejal je in ni ga bilo gorkejšega prijatelja učeče se mladine, nego on, ki jo je tudi zagovarjal, ako je grešila. Ali ne samo to. Glad je trpek in marsikateri petak, desetak stisnol se je revežu v roke, ali se poslal fantu, ki je imel drugo za študije, le kruha ne in ne obleke. In bilo je možu pri tem vse jedno, kako stroko si je kdo kot dovršen gimnazijalec volil in tudi na vseučilišči ga je podpiral.

Kakor da bi imela osoda posebno ljubezen do tega moža, ohranila ga je krepkega do visoke starosti 84 let in brez dolžih bolestij rahlo mu je zatislila včeraj oko. Dolgo življenje, ali vander le kratko. Res doživel je starček, da je država in cerkev njegovo vrednost spoznala, in doživel je neko veselje ob priliki 60. letnice svojega pastirovanja, videč, da ga vsi, mej kojimi je toliko časa živel in ki vsi neso njegovega političnega mišljenja, časte, kakor se more le častiti izreden človek, videl, kako tekmuje mlado in staro, da oslavi zaslužnega moža. — ali še nekaj let želel bi mu vsak, kdor ga je poznal in posebno oni, ki ga je poznal kot rodoljuba. — Bil ni pisatelj — ne govornik, mož se je šolal, ko se slovenski ni smelo govoriti v šolah, ali nadkril je v Gubezni do ljube slovenske doma-

čije nas mlade vse. In če bi milijone imel, umrl bi brez njih, ali še živeč, bil bi jih potrosil v prid sirote slovenskega naroda.

V prelepej Savinskej dolini doma, prijatelj Slomšekov utisnil si je revo našo v srce in tako ga najdemo povsod tam, kjer so se zagovarjale naše pravice, povsod tam, kjer je bilo podpirati duševno naše delo. Zdaj, ko smo malo v zavednosti dorasli, zdaj, ko nas drugi svet jemlje v poštev, zdaj, ko za svojstvo našega naroda navdušena mladina nastopa mesta starejše dobe, zdaj morda delo posamičnega nij tolike vrednosti, ko prej, ko so se rodoljubi in posebno na Slov. Štajerskem lahko na prstih sešteli; — ali pred 16—30 leti bilo je to vse drugače. In celo na Slov. Štajerskem, kjer Slovenstvo v najhujšem boji za svoj obstanek živi. In v tej dobi in do sedaj vidimo tega moža neustrašenega v boji za svoj rod. Mora se priznati, da na slov. Štajerskem duhovenstvo svojo nalogo dobro spoznava, ter da ima to izvrstno šolane boritelje za pravo narodovo, akoravno zdajšnjega vladike ni v njihih vrstah najti. Tem boriteljem je narodovo pravo dragocenost, katero ljubijo z vso eneržijo srca. Slomšekov duh veje v krogu teh mož. Narstariš mej njimi po letih, ali mlad v ljubezni do naroda, kakor le kateri, bil je pa Anton Žuža. — Bila je kratka doba, ko smo se Slovenci odločili v „stare“ in „mlade“, tedaj vidimo jedenkrat v večjem shodu sivolasčeka Antona Žuža sredi „mladih“, proseč jih, naj mirujejo, naj jih reva narodova opominja k spravi, k složnosti, tedaj roma mož okolo spravljajoč „stare“ in „mlade“ k složnosti. — Nikoli nesi slišal iz njegovih ust, da je vera narodova v nevarnosti, ako je kdo družih mislij bil, kakor on.

Tako se kaže njegova plemenitost tudi tam, kjer gre za blagor večje celote. In ta je bila zmiraj velike vrednosti. Bil je mož jeden tistih, pred kojimi je kakor pred starosto dr. Št. Kočevarjem utihnil vsak vihar mej rojaci, in ki je učil nesebično ljubezen do ubozega našega naroda. Zato je ta mož bil povsod ljubka prikazen, zato bo vedno v spominu onih, ki so ga poznali, človek velicega srca, mož kristalno čistega rodoljuba.

Kar je dobrega posamičnim storil, zgubilo se bo tekom let; kar je pa s svojim gmotnim delom ter svojo nesebično ljubeznijo narodu našemu storil,

poznalo se bo trajno; historik naš bodoči bo jedenkrat v možeh, kakor Kočevar, Žuža videl neprecenljive buditelje naroda našega na skrajnih mejah proti nemštvu in tako rešitelje naroda narodne smrti. Zato bode šel, kdor more, na dan pogreba v prijazni trg, kjer je nehalo biti srce uzornega človekoljuba, rodoljuba. S—c.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 19. januarja.

V predvčerajšnji seji hrvatskega sabora je najprej govoril za odsekov predlog Subotić in zagovarjal hrvatsko narodno stranko, ter kazal na to, kako se je pod vlado te stranke pouzdignil Zagreb. Kamenari priporočal Vojnovičevo adresu, ki je pletena iz solz hrvatskega naroda. Če sabor izvoli može njegove stranke v odseka, hočejo noč in dan delati, da izdelajo vse zakone, ki se zahtevajo, tudi zakon o državnopravnej organizaciji monarhije. Saboru ne bo treba drugega, kakor pritrđiti. Živković zagovarja deželno vlado, da ona ni nič prej zvedela, da se mislijo izobesiti dvojezični grbi in poteguje se za uradnike. On stoji na hrvatsko-ogerskej pogodbi. Večje avtonomije zdaj hrvatska ne more zahtevati, ker bi to premenilo razmere monarhije, morala bi se mej Ogersko in Avstrijo skleniti novo pogodba, uvesti trializem, mesto dualizma, čemur bi se pa ne ustavljal samo ogerska, ampak tudi avstrijska vlada. Crnadak govori praznim klopem za Vojnovičev predlog in podtika nasprotnikom sebične namene. Radi vednih napadov odtegne mu predsednik besedo. Isto se je prigodilo Markoviću, ko je jedva začel govoriti. Tuškan pa noče začeti govora, ker je že ¾, na tri, potem se pa konča generalna debata. — Danes ima sabor zopet sejo. — Narodna stranka misli predlagati, da se poostri zbornični red. Tudi se name-rava zborovanje sabora preložiti v Osek, če se bodo jednaki škandali ponavljali, kakoršen je bilo insultiranje Lončarevića. Več zagrebških meščanov napravilo je komers starčevicem v gostilnici pri „Lipi“. Pri komersu so govorili Starčević, Folnegović in Tuškan. Pri komersu so sklenili pri bodočnih volitvah postaviti dva starčevičevska kandidata.

Ogerska vlada ne misli več skušati predret z zakonom o mešanih zakonih, ker ve, da bi gospo-ska zbornica zopet zavrгла tako predlogo.

Vnanje države.

Ruski minister Giers je rekel nekemu dopisniku, da na Dunaji nema nobene diplomatske misije, da hoče samo obiskati svojega prijatelja Kal-

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Prav neprimerna, prav nenaravna — po nra-venem pravu nikakor ne opravičena je tolika ostrost kazenskega zakonika nasproti nezavisnemu, vestnemu časopisu. Saj tak časopis prijavlja le, kar skupni narod misli in želi, kar naroda pravi prijatelji, njegovi najbližnji in najodkritosrčnejši nezavisni in nesebični voditelji mislijo in želé. „Knjige, listi, — pravi Voltaire, — neso sveta prestvarili, ampak prestvarili so ga možje. Trobente še nikdar v nobenem boji neso premagale in podrie neso nobenega ozidja, — razen ozidja mesta Jeribo, (pristavlja drzni zbadljivec). Zato se zmirom čudim onej pretiranej ostrostri kazenskega zakonika (večinoma toliko raztegljivega in dvoumnega), ki sedaj pa sedaj zasega nevšečne mu liste, sedaj pa sedaj jih kaznuje z večo ali manjšo denarno globo in sedaj pa sedaj njih urednike ali njih odgovorne

izdajatelje kaznuje z daljšim ali krajšim zaporom. Pokojni Miroslav in Levstik sta nekđaj to pokusila, pozneje pa drugi za njima, noter do „Bren-celja“ in Haderlapa (a ta sedaj sedi zaradi osebnega napada, ko sta blaženi Miroslav in Levstik sedela zaradi kaj nedolžnega političnega razmišljevanja v izglednem „Napreji“, ki je pa toliko bodlo tedanjo ustavoversko vlado). Koliko so pa ono dobo trpeli češki časnikarji, oglasila je praška „Politik“ že parkrat urbi et orbi. Založnine so bili zapadli več stotisoč goldinarjev in časnikarji skup so bili obsojeni v več stotin let dolgi zapor! Na vse strani je občudovanja vreden ta jekleni češki narod. Nikdar se ni ravnal po volji vlade, ampak vselej se je vlada ravnala po volji naroda; a pri tem so ga neprestano vodili najbolj izvedeni, najbolj delavni, najbolj požrtvalni in najbolj neupogljivi veljaki. To jedino je bilo in je zdravo naravno razmerje. Slovenci, posnemajmo brate Čehove! da bodoči „Škrat“ ne bode nas z nova in po vsej resnici in pravici pikal z onimi besedami v „Orpheus in der Unterwelt“:

„Wir Griechen
Wir kriechen.“

Ostre določbe kazenskega zakonika so porodile neko posebno prikazen v časopisji, ne le v slovenskem, ampak tudi v časopisji vseh avstrijskih narodov in v inostranski Nemčiji. Ako se pri istej osebi ponavlja zločinstvo, zadene zločinca zmerom večja, hujša kazen. Zato so istiniti, a že večkrat obsojeni uredniki ali izdajatelji pred svetom na videz izročili časopis kakemu sodelavcu, ki je pred sodiščem tudi lahko prisegel, da krivega ali kazni vrednega članka in dopisa pred natisom čital ni; in vsled tega je bil milejše kaznovan. Ko so se pred sodiščem tako zvrstili vsi sodelavci, potem si je istiniti ureditelj ali izdajatelj najel kakega družega človeka, ki je formalno prevzel vso odgovornost od časopisa. Ti najeti kazenski (postavni) uredniki včasih nemajo pri listu družega opravila, kakor, da ga kot odgovorni uredniki podpisujejo. Čitatelj precej sprevidi, da je istiniti ureditelj in izdajatelj takega človeka najel le za to, da mu pred sodiščem naklada vso odgovornost, — da mu, — če je obsojen, presedi toliko dni, mesecev ali let v zaporu. Da je za ves ta čas taka tiha oseba primerno (kot osebna pogodba določuje) odškodovana, pač ni treba tukaj izrečno poudarjati. Zapora boji se vsak, časnikar

noky-ja. On ni dobil nikakega izrečnega povabila od cesarja Franja Josipa, pa je vendar zvedel, da ta želi govoriti z njim. Ker je pa zdaj cesar odpotoval k princezinji Gizeli, bode ta pogovor še le v ponedeljek. — „Novoje Vremja“ piše o Giersovem obisku na Dunaji sledeče: Želeti bi bilo, da bi avstrijski krogi z novimi zagotavljanji miru ne bili zapeljani, ter ne bi se udali upanju, da bode Rusija mirno gledala vse slučaje na Balkanu, ki bi bili v kakej zvezi z avstrijskimi častilakomnimi nakanami. Ruske prijenljivosti utegnile bi prouzročiti zmote, katere bi utegnile motiti toliko zaželjeni mir. — Loris Melikov je zbolel na tifusu in vnetji pluć. — Petrogradska policija se je neki zadnje dni potrojila, pravice mestnega glavarja so se razširile. Petrogradski mestni glavar zdaj sme prepovedati ljudske shode, privatna društva, kupčijske in obitalijske zadruge, in pregnati iz mesta osebe, ki bi se mu zdele škodljive. Generalni gubernatorji smejo po svojej lastnej volji, dejati osebe v zapor, ki bi se jim sumljive zdele. Če imajo dokaze, da so sumnje opravičene, smejo v 24 urah pomoriti vse, katere je vojaško sodišče obsodilo k smrti. Policijske in žandarmerijske oblasti v provincijalnih mestih smejo vsakega dejati v zapor, ki se jim zdi sumljiv, da le potem to naznanijo generalnemu gubernatorju. Oblasti imajo pravico slehernega poslati v Sibirijo, če se jim nevaren zdi, potem pa morajo to naznaniti ministru notranjih zadev.

Francoski minister notranjih zadev objavlja, da gospodarsko stanje, kakor se je poizvedelo, zdaj v Parizu sicer ni sijajno, a vendar je boljše, kakor je bilo v prošlem letu.

Nek daljši telegram Camerona v „Standart“ poroča, da je moč obdržati Sudan **Egiptu**. Baker paša je neki izjavil, da to izvede s pol milijonom sterlingov do junija letošnjega leta.

Dopisi.

Iz Gorice 15 jan. [Izv. dop.] Včeraj ob 11. uri pred poludne vršil se je občni zbor političnega društva „Sloge.“ Došlo je bilo k zboru primerno lepo število društvenikov od vseh strani naše male pokrajine, duhovnov, županov in drugih veljakov. Vseh skupaj je bilo blizo pol stotine udeležnikov, kar je z ozirom na to, da je bilo v Gorici bivajočih narodnjakov malo, vsekako lepo število. Kar moramo tudi pohvalno omeniti je, da so došli skoraj vsi udeleženci točno ob 11. uri k zborovanju, tako da ni bilo treba čakati in čakati, da bi se zborovanje pričelo.

Gospod predsednik dr. Josip vitez Tonkli pozdravil je došle ude v lepem nagovoru, v katerem je tudi v kratkih potezah poudarjal, kaj je odbor v preteklem letu doseči hotel in kaj tudi istinito dosegel. Otroški vrt, ljudska posojilnica in volitve v deželni zbor so izvodi naloge, katero je odbor od zadnjega občnega zbora vzprejel in zvršil. Nato da predsednik besedo tajniku g. vodji Povšetju, da poroča natančneje o društvenem poslovanju, kar je tajnik tudi natančno spočil, ter za poročilo zahvalo zbranih udov žel.

Gospod denarničar Jeglič poroča o društvenih finančah, katere so še precej ugodne. Društvo ima nad 50 gld. gotovine in tudi toliko zaostankov, dasi so vsi stroški društva za leto 1883 poravnani. Dalje poroča g. denarničar tudi o dohodkih in stroških za otroški vrt, o pohoštju, učnih pripomočkih itd. in podá nazadnje proračun za leto 1884, toliko v jedni, kakor drugi zadevi.

Na vrsto je prišel potem predlog, da se visoko c. kr. ministerstvo naprosi, da ustanovi po

zlasti nezavisni, za svoj poklic navdušeni časnikar pa tem bolj, ker javnost in osebna svoboda ste oni živeli, v katerem jedino se časnikar more primerno gibati in razvijati. Zato se časopisi že večkrat tako ustanovljajo, da formalno odgovornost, odgovorno uredništvo in izdajateljstvo prevzame nepomenljiv človek, ki najbrž še nikdar na kaj takega mislil ni; svoje odgovornosti, svoje dolžnosti se redkoma živo zaveda, navadno pa le malo ali pa prav nič. Ali je treba za to izgledov? Čitatelj jih obilo nahaja že pri slovenskih političnih časopisih. Kdor ne pozna oseb, spominjala ga je na rečeno razmerje vsaj zadnja sodnijska obravnava proti Mariborskemu toli vrlemu „Slov. Gospodarju“.

Po zakonu imajo uredniki in izdajatelji časopisov popolno formalno pravico tako delati in pisatelj tega podlistka jih mora celo pohvaliti, da tako delajo, da tako skrbno odtegujejo svojo osebo kazenskemu zakonu. Bog varuj nas Slovence, ko bi pravi uredniki in izdajatelji naših dveh dnevnikov („Slovenskega Naroda“ in „Slovenca“) „Slovenskega Gospodarja“, „Mira“ v Celovci in „Soče“ v Gorici svojo osebo nastavljali ostrim paragrafom kazenskega zakonika. Le prebitro bi ti listi ne imeli

vzgladu družih dežel za Gorisko dež. „kulturni svet“, o koji točki govori obširno in pojasnuje potrebo takega sveta g. vodja Povše. Predlog je bil jednoglasno vzprejet.

Drugi predlog, naj se c. kr. ministerstvo naprosi, da bi dalo zravhati, popraviti in razširiti ter s potrebnimi mostovi preskrbeti vso cestno mrežo od Solkana do Bolca, je bil tudi jednoglasno in s živahnimi živioklici vzprejet. Delo bi stalo blizo 200.000 gld. ter bi se imelo pričeti početkom leta 1885 in bi se zvršilo v treh letih. Pri tej priliki so se pa oglasili društveniki iz družih krajev, ter odboru na srce položili, da bi se tudi cestna proga po Ipavski dolini in Krasu deloma predrugačila, deloma dopolnila. Novi odbor bo moral tedaj to zadevo preštudirati ter v prihodnje o tem poročati.

Gledé teh cest predlagal je tudi g. Kerševani iz Dornberga odboru v resen pretres sledeče konkretne predloge: 1. Naj se cesta, ki pelje iz Gorice skozi Šempeter v Ajdovščino, pri Šempetru preloži, ker je ravno za cerkvijo nevarna in se je tam že mnogo nesreč, novejša pred par meseci, pripetila. 2. Naj se mitnica na Vrtovinskem mostu, ki še le nekoliko let obstoji in je prometu jako na potu, popolnem odstrani. Opomniti je, da so mej Gorico in Hubljem, na progi 26 kilometrov dolgi, tri mitnice, katerim mora plačati voznik s parom vol tje in sem veliko vsoto 56 kr. Tretji predlog, katerega je gospod Kerševani stavil, ki pa ni s prejšnjima v nobeni zvezi, je sledeči: Politično društvo „Sloga“ naj priskrbi v vseh gostilnicah in v vseh večjih krajih posebne pušice za nabiranje doneskov v podporo otroških vrtov in šole.

Društva podpredsednik dr. Anton Gregorič poroča o peticiji da visocega c. kr. ministerstva gledé otroških vrtov ter predlaga, da bi z ozirom na tukajšnje razmere visoko c. kr. ministerstvo blagovolilo vzprejeti prvi otroški vrt v svoje varstvo, ter bi priskrbelo z ozirom na to, da je že sedaj število otrok preveliko, še drugega itd.

Pri tem predlogu, ki je bil jednoglasno vzprejet, oglašil se g. vikar Grča, ter nalaga društvu nalogo, naj oni oziroma novi odbor nabere statističnik dat, ter tukajšnji magistrat prisili, da osnuje v Gorici za slovenske otroke slovenske ljudske šole. Tudi ta predlog je bil z navdušenjem vzprejet.

Po nasvetu istega gospoda je bil potem dr. Josip vitez Tonkli jednoglasno pe. acclamationem voljen novim predsednikom. V odbor so pa bili na to voljeni večinoma prejšnji odborniki.

S trikratnim živioklicem na presvetlega cesarja in cesarsko družino, kateri je bil, je in bo Slovenec vedno zvest, zaključil je predsednik občni zbor „Slogin“.

Domače stvari.

— (Preuzvišenega gospoda knezoškofa dra. Pogačarja) zdravje postalo je danes prav slabo. Uživati ne more nobenega jedila več, še mleka ne, tako da ni več nikakoršnega upanja, da bi še kadaj okreval, in morebiti ne bode preteklo več mnogo dni, da izdihne Svojo blago dušo.

— (Pogreb) pokojnega gosp. Antona Žuže je jutri ob 3. uri popoludne.

— („Slovana“) izšla je te dni tretja številka. Na prvi strani ima životopis in podobo na-

dobrih urednikov; — in slovenski naš narod je majhen, ter le malo po malo iz sebe vzreja spretne in pogumne časnikarje, — listi sami bi potem trpeli, mnogo bi jih moralo sedaj pa sedaj celo prenehati — in tlačeni slovenski narod bi vsled tega imel največ škode.

Ali je treba še pristavljati, da so neizprosljivi ostrostri državnega pravdnika najbolj nastavljeni časopisi, ki vsemogočni vladi nasprotujejo. Naj bodo še tako opasni, odtegovali se bodo le težko kazenskemu zakonu, ko hitro svoje nezavisno prepričanje, prepričanje svoje vladi nasprotujoče stranke odkritosrčno izražujejo in po listih mej narod širiti nameravajo. Težko ti je brcati proti ostnu, pravi že sv. pismo. In vendar je prava in jedina naloga nezavisnemu časnikarju, kljubovati vsem nevarnostim ter pravico in resnico, — naj ta še bolj kolje v oči — pred svojim narodom poudarjati, pobijati pa laži in zvijače, naj se te kažejo v še tako nališpani, slepljivi podobi. A nezavisni časnikarji! zapomnimo si besede imenitnega Francoza Mézières, ki pravi: „Préférer la défaite aux capitulations de conscience, les sacrifices de fortune aux sacrifices d'opinion, voilà le

šega slavnega učenjaka dr. viteza Miklošiča, sicer pa veliko razne za Slovence in za Slovane važne stvarine. Posebno zanimljiva je notica, da je bil jezuit Mikula Plantič, rodom kajkavec, koncem preteklega stoletja v Paragvaj krajem izvoljen.

— (Za „Mir“) darovali so Zagrebški Slovinci, ter v Celovec odposlali 16 gld. 90 kr.

— (Gosp. dr. Ivan Tavčar) otvoril je danes svojo odvetniško pisarno na Turjaškem trgu.

— (Profesorja Čebularja „Fizika“) dobila je ministersko dovoljenje, da se sme rabiti kot šolska knjiga na slovenskih razredih.

— („Slovnico slovenskega jezika za Italijane“) potrebuje odbor „Slovenskega jezika“ in pozivlje slovenske pisatelje, da bi kdo delo v roke vzel.

— (Slovstvo.) Neumorni g. prof. J. Marn je izdal svojega „Jezičnika“ XXI. leto. „Nullus annus sine libello“, se more reči o tem našem pisatelji. Po „Učiteljskem Tovarišu“ je lani priobčeval podatke o knjigi slovenske v dobah XVI in XVII. veka in jih sedaj zbrane v „Jezičniku“ v svet poslal. Marnova pisava je znana, kratka je, a veliko pove, nepotrebne nič. Od vsacega izobraženega Slovenca si je obetati, da slovenske knjige zgodovino dobro spoznati hoče in skuša, zato mislimo, da bode Marnova knjiga dobro došla marsikom, ne samo slovstvenikom in povestničarjem slovenskim. Zadnji „Jezičnik“ s pisateljevim predgovorom in razgledom stane 60 kr. in se ga v „katoliški bukvarni“ dobi na prodaj.

— (Društvo zdravnikov na Kranjskem) ima 23. t. m. mesečno redno sejo s sledečim sporedom: A. Društvene zadeve. B. Predavanje: 1. Vladni svetnik prof. dr. Valenta, o aparatu za mestne in splošne parne kopeli, katerega si je on izumil, in ga je c. kr. ministerstvo patentiralo. 2. Zobni zdravnik Paichel: zobnozdravniška poročila. 3. Porodišne klinike asistent dr. V. Gregorič o katerizaciji maternice, kot sredstvo za zboljšanje in vzbujenje popadkov. Dr. — i —

— (V Londonu) je začel izhajati časopis, ki mu bode naloga in svrha, braniti pravice slovanstva. Eppur si muove!

— (Ogenj.) Danes ajutra ob 1/3. uri začelo je goret v sv. Florijana ulicah št. 9, v hiši g. Bahovca pod streho. Čuvaj na gradu naznanil je ogenj s tremi streli. Požarna bramba bila je takoj na mestu, in ogenj pogasila.

— (Železnična postaja v Radovljici) otvori se jutri. Postajino poslopje sicer še ni gotovo, a vlak bode počenši od jutri postajal pod mestom. Tako se je izpolnila vroča želja Radovljčanov in odpomoglo nujnej potrebi.

— (Novo izvoljeni občinski odbor občine Sv. Krištofa), po večini nemškutarisk, sklenil je v svojej prvi seji nemško uradovanje. Nove metle dobro pometajo.

— (Deveti nadzorni okraj) za poslovanje obrtnih nadzornikov obsega po naredbi trgovinskega ministerstva v sporazumljenji z ministerstvom notranjih zadev z dne 30. decembra 1883 Štajersko, Kranjsko, Trst s Primorsko in Dalmacijo. Sedež obrtnega nadzornika za to prostrano ozemlje pa je v Gradci. Ta ukrep se ne odlikuje po posebnej modrosti, kje je Gradec, kje pa Dalmacija in Trst?

veritable signe de la probité politique.*) Mo: je pač mislil na sedanje naše politične razmere v središči bodoče Slovenije! Rojaki, ravnanje se po njih! Kdor bi rad poslovenil navedene prelepe, toliko pomenljive besede, naj se le zateče k našemu Demostenu; — kaj Demosten — — —! Pravega Demostena najlepša lastnost je bila njegova je-

*) Da se učenjaki v ljubeznjivi „Edinosti“ ne bodo po nepotrebem belili glav, naznanjam že tukaj — mesto konci zadnjega podlistka — vire, iz katerih sem povzel zgodovinske podatke o začetku in razvitku kamnotiskanih dopisovalnic, novinarskega urada in raznih podjetij za dalekopišne poslanice; ti so:

Knight Hunt: The fourth estate or contributions to the history of newspapers and of the liberty of the press; 2 zvk. Lond. 1850.

E. Hatin: Histoire du journal en France. Paris 1853; dosta imenitniše pa je sledeče delo: E. Hatin: Histoire politique et littéraire de la presse en France. 4 zvk. Paris 1854—1861; potem pa Bibliographie historique — — — (Par. 1866) od istega pisatelja.

Dr. A. Wiesner: Denkwürdigkeiten der oesterreichischen Censur — — — 1847.

H. Wuttke: Die deutschen Zeitschriften — — — 1875.

F. Giehne: Zwei Jahre oesterr. Politik in Lienbacher: Oesterreichs Pressgesetz und Erläuterung des oesterr. Pressgesetzes.

— (Narodna Čitalnica v Črnomlju) priredi dné 20. januarja t. l. zabavo s sledečim sporedom 1. Piriya oživljena, čvetospev. 2. Srečno novo leto. Vesela igra s petjem v 1 dejanji 3. Vse mine, čvetospev. 4. Tam gdje stoji, čvetospev 5. Pleš. Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. K udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Rokodelsko bralno društvo v Tolminu) priredi v 26. dan t. m. v Lovretovi dvorani veliki ples, ki se začne ob 8. uri zvečer.

— (Oj ženske, ženske!) Z Hugonom Schenkem, kateremu je bil umor žensk glavna obrt, in ki zdaj polni predale vseh listov, imela je korespondenco tudi neka gospica v Ljubljani. Ta zlodej razpel je tedaj svoje mreže jako na široko.

— (Jezikoslovna-šušmarska sleparija.) Pod tem naslovom piše nam prijateljska roka: „Neue Freie Presse“ prinesla nam je 10. januarja v večernem svojem listu na zadnji strani v rubriki „Natur- und Völkerkunde“ sestavek, ki nam je v jednej sapi odpihal še tisto mrvo dobrih mislij, katere smo gojili o tem nemško-židovskem glasilu, smatrajoči ga vsaj resnim, če družega ne! Krivonoši bogovi tega lista so morali ta pot biti v groznej uredniški zágati, da so šli predelo mašit z nestvorom vseh nestvorov, ali pa so neznansko lahkoverni nevedneži, da se za nos voditi dajo od pisateljske reve, kakeršen je A. Nagele! Kar je rajni dr. Bleiweis že pred več nego dvajsetimi leti ustno in potem v knjižici „Krausjska špraha in slovenski jezik“ osmešil, kar mora pri nas le še v vselej družbi dovtipom za sédalo služiti, to omenjena „Neue Freie Presse“ svojim nemškim „superijoznim“ čitateljem prodaje za zlato istino, za trezno resnico, ki se le toliko bolj sveti, ker je s ponočno neumnimi opomnjami okrožena in opasana! Pod napisom „zur charakteristik des „windischen“ dialekts“ se tukaj vernemu Izraelu pripoveduje, kakšen da je slovenski jezik. Zloba v uvodnih vrstah sicer pravi, da hoče le razmere pokazati mej „vindiškim dialektom“ na jednej strani, in mej nemščino pa mej slovenščino na drugej strani — a takoj poabi svojo besedo in, preobrnivši na malem prostoru brez števila presmešnih kozolcev, hitro jame naštevati pozamične besede iz svojega „vindiškega dialekta“, „kot zračne prikazni slovenskega jezika“. To nesmisel bi pač lahko bili zapazili premeteni uredniki pri „Neue Freie Presse“! Torej slovenski jezik je toliko kakor „der windische dialekt“. Ali, kaj je to „der windische dialekt“? Znano je, da ta beseda ne pomeni družega nego surovo psovko, s katero nemška in nemškutarška izobrazenost zlasti na Dolenjem Štajerskem slovenskega naroda jezik zmerjati in zaničevati hoče. Slovo „der windische dialekt“ ima toliko — se ve slabega in ostudnega — v sebi, kakor „sausprache“, s katero se je njega dni prof. Heinrich nesmrtnega storil. Ali tu imelo bi dozoreti čudo nemškutarško, da je že izbrano ime, otroka pa na svet neče biti! Našel pa se je zopet „profesor“ (srečen, profesorski stan!), ki je na dan spravil iz sebe „monstrum“, da nosi ime „sausprache“ in se pod poglavjem „der windische dialekt“ ohrani v kulturnej povesti avstrijskih Nemcev. „Profesor“ Nagele, to je tisti možakar, kateremu je Mariborska gimnazijska mladina za pokoro vseh svojih bodočih storjenih in nestorjenih

klena značajnost, njegova neizprosljiva, neupogljiva doslednost noter do zadnjega izdihljeja v Poseidonovem svetišči v Kalauriji. Vsaj takega nam slikajo vsi zgodopisci, starodavni in sedanji (noter do Rankea); a učeni naši zgodovinarji vedó to bolje nego neuki pisatelji tega podlistka. Le škoda, da se ta učeni zgodovinar sam nikakor ne ravna po načelih uzornih takih zgodovinskih možakov!

(Dalje prih.)

Kogar pa mika o dunajske „Skandal- und Revolverpresse“ čitati kaj več, preskrbi si naj „Neue Fr. Presse“ št. 3001, 3002, 3046, 3061, 3068, 3030, 3089, 3148, 3154, 3166, 3180, 3223, 3247 in 3248.

Ta učeni aparat pa podlistku nikakor ni primeren. Zato sem ga v posebnem dostavku hotel prijaviti konci zadnjega podlistka; a razjarjena učenjaka tržaške „Edinosti“ sta prouzročila, da je podlistkar moral že tukaj pokazati, da mu je po najboljših virih dobro znano vse dotično gradivo. Kako natanko pa pozna slovensko časnikarstvo od prvega začetka do današnjega dne, opazil je pač stokrat vsak presodni čitatelj teh krotkih, kakor vidim, prekrotkih podlistkov. Dalje naj zapomnita učenjaka, da je tudi podlistkar z ranjkim Kožarjem deloval pri „Ost und West“, posej pri „Zukunft“, dokler te formalnega urednika, neznačajnega in nevarnega Leskovca — žal zapisati mora Slovenca, ni do dobrega spoznal. Sapienti sat!

grehov v varstvo in pouk izročena, dalje tisti velikomemski srditež, kateremu je nedavno baron Conrad na voljo dal, ali popustiti prvo ulogo pri nemškem „Schulverein“-u ali pa profesorski kruhek — ta torej je nemške „znanosti“ založil novo polje, „sautsprachenwissenschaft“, „sauphilologie“ imenovano. Če bi pa nesrečno naključje hotelo, da bi naš naučni minister čital svojega „profesorja“ prvi donesek „zur natur- und völkerkunde“, potem bi prav nič ne bilo čudno, da z nova predenj postavi „ein gemessenes aut aut“: ali nič več ne pisati take podle bedarije ali pa hoditi z Bogom! Nemško-nerovni Nagele naj razbrzda svoj „furor teutonicus“, da konečno počí — ali „profesor“ Nagele, to je kaj družega, „profesor“ Nagele naj gloda, da ga prvotolci ne pošljejo v najboljšem slučaju „nazaj v klop“! A nam je poudarjati, da s srcem bolečim gledamo našo mladino v rokah tacih učiteljev, ki nam, kakor Nagele v groznem dolenje Štajersko-nemškutarškem slogu, javno kažejo, kako so se sami malo učili, kako malo jim je še sedaj do resnega učenja in opazovanja, a kako neznansko so hudobni in razposajeni mej nami! Človek, mej nami živeč, ki na svoje oko lahko vidi našega jezika in slovstva razvijanje in prodiranje na vse strani slovenskega naroda, ta vam gre iz „Rešpehtarjeve kuharice“, iz nalašč popačenega „Brencljevega“ jezika prepisati celo butaro „kranjske špraha“, da jo potem pred svetom razloži, glasno se krohota, češ: „glejte, kakšen ta jezik!“ Kaj je misliti o takem človeku? Kaj bi dejali Nemci, če bi kdo, ne oziraje se na slovstvo, nemško slovstvo pisal na podlagi „Hans Jörgel-a“? Ališe hujše je naredil lažiprofesor Nagele, ki v omenjeni „N. Fr. Pr.“ v abecednem redu od: „ablösen — oblezat; achten — ahtat; aufgabe — aufgaba“; itd. pa do: „wünschen — vnašat; zehren cerat; ziffer — cifra“ našteva nemške spake v našem jeziku, katerih naš narod nikdar imel ni ali se jih je pa že davno otrešel, a po teh svojega moža vrednih litanijah on vender le sklene: to je jezik novoslovenski! Tu bi pač razuzdano nemško furijo opomnili, da naj svojega ostudnega početja ne greši več v slovenskem našem imenu, da naj s svojo v pijanih urah vkupe znašano „sauhilologijo“ slepari svoje rojake na svojo pest, a ne na našo! — Brez dvojbe so nemški čitatelji Mariborskega „profesorja“ bolnih možganov bolne odtise s sila resnimi lici prehlástali, ker so nestvori ravno stali v „Neue Freie Presse“, ta pot zelo na led speljanj. Na, wir gratuliren! Ali tudi mi smo, čitaje dobivali jako resne misli! Resno smo bili opomnjeni, kakšno čudno, nenaravno obliko jezik dobi, v katerem se zaradi in dalje plodí nemški upliv. Jasno nam je germanizator sam pokazal, kam germanizacija vodi, in kako razbojniško delo delajo avstrijski Nemci, ki narodom jezike pačijo; a po razbojniški je tudi to, rezati in spakovati se nad tem, kar je narod slabega imel ali še ima, ne po svojej krivdi, nego po krivdi nemške! „Profesor“ Nagele nam je torej le povedal, kako so nam Nemci slovenščino spridili, da jo sedaj popravljati moremo, — povedati nam je pa tudi hotel, kakšen jezik bodo Slovenci govorili takrat, ko bode germanizatorsko delo dovršeno, dokončano. Torej: die deutsche zukunftssprache von der Mur bis zur blauen Adria! Ali tedaj mi ne bomo več živeli. Jedno pa je gotovo: to, kar vi, Nemci imenujete „windischer dialekt“ ali „sausprache“, to je vaše, samo vaše! Wie gesagt, wir gratuliren!

—0.—

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 19. januarja. Najvišje sodišče obsodilo je Spanko, Pitely-a in Bereza zaradi umora Majlatha na smrt na vislicah. Obesiti se ima prvi Spanka, potem Pitely, nazadnje pa Bereza.

Rim 18. januarja. Benediktinskega reda Monte Vergine generalni opat Cesare bil sinoči v svojem stanovanju umorjen in oropan. Prijeli so dva njegovih služabnikov.

Razne vesti.

* (Nekaj zanimljivega za kadivce.) Iz štatističnih poročil, ki so se predložile oddelku za tobak v finančnem ministerstvu, posnemamo sledeče zanimljive podatke. Največ denarja se primeroma popuši na Nižjeavstrijskem, kjer je pokadil l. 1882 vsakdo za 7 gld. 27 kr. na leto, potem na Solnograškem za 4 gld. 8 kr.; na Zgornjem Avstrijskem za 3 gld. 65 kr.; na Češkem za 3 gld. 28 kr.; na Štajarskem za 3 gld. 13 kr.; na Koroškem in a Šieziji za 3 gl. 3 kr.; na Tirolskem za 2 gl. 98 kr.;

na Moravskem za 2 gld. 69 kr.; na Kranjskem za 2 gld. 22 kr.; v Bukovini za 1 gld. 55 kr.; v Galiciji za 1 gld. 19 kr.; v Dalmaciji za 1 gl. 24 kr. Skoro jednako stoji s težo pokajenega tobaka; tako n. pr. pokadi vsak Nižjeavstrijec za 21 kilo tobaka. Izmei smodk se je pokadilo sploh viržink 181,039.322; potem kub po 4 kr., 148,982.400, potem kub po 5 kr., 49.7 milijonov, portorik po 3 kr., 45.2 milijonov, brilanik 32.6 milijonov, trabuk 15.4 milijonov; največ pa „kratkih“, namreč 444.764.500 in slednjič onih po poldrugem krajcarji 174,828.320. Vsak Dolitavec pokadi tedaj na leto 20 kratkih, 9 viržink, nad 8 smodk po poldrugem krajcarji, 7 kub po 4 kr., 2 kube po 5 kr., 2 portoriki, poldrugo britaniko in 3/4 trabuke. Sploh je pa avstrijski tobak zelo priljubljen, in promet z njim v inozemstvo od leta do leta znatno živahnejši; izvažanje se je zvišalo od l. 1882 na l. 1882 za 34.3%. — S produkcije krdiva se peča 28.520 delavcev, oziroma delavk v 29 tovarnah, v kojih je nastavljenih 322 državnih uradnikov.

* (Naslonjači v francoske akademiji znano stij.) Z začetka moralo se je vseh štirideset neumrjočih zadovoljiti z navadnimi stoli, pa kardinal Estré, sorodnik znamenitega Gabrijela Estré, ki je bil jako slabega zdravja, prosil je Ludovika XIV. da sme zameniti svoj navadni stol z naslonjačem. „Kralj solnca“, ki se ni hotel zameriti drugim akademikom, poslal je iz svojega dvora v akademije štirideset naslonjačev, katere še sedaj zasedajo neumrjoči.

* (Ostroumen človekoljub.) V neko provincijalno mesto na Francoskem prišel je gledališni igralec in dal je nekaj predstav v korist mestnih ubogih. Tamošnje oblasti sklenile so napraviti banket njemu na čast in v jajci mu pokloniti 20 napoleonov. Poslednje so res prinesli na mizo. Igralec je pa zapazil zlato, krožnik pomaknil proč, a maire, ki je zraven sedel, se je mislil, da gost to dela iz raztresenosti, in ga je zato vprašal: „Ali vi ne jeste jajce?“ ... „Ravno narobe“, odgovoril je igralec, „samo rumenjakov ne jem“ ... „En kaj pa storite ž njimi?“ — nadaljeval je vznemirjeni maire. — „Dam jih ubogim!“ odgovoril je igralec in vzel je jajce, stresel iz njega zlato, ter izročil ga nauočnemu župniku. Kaj takega je pa le možno pri francoskem glumači.

* (Punš.) Ta popačena beseda spominja le malo še na izvor pijače, katere domovina je — Indija. V indijskem narečju izgovarja se pantša in pomenja „pet“ — ker pravi punš sestoji iz petih stvari, iz ruma, vode, čaja, sladora in limone. To je prvotni sestav punša, kakeršnega kuhajo Indijci. Angleži so ga prvi upeljali v občno porabo, a potem se je hitro razširil.

Itazirjeno zdravilo. Množeca se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje (drožnik) in so l' dbežanje o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu in trganju, kilam in ranam itd. Stoklenica z navodom rabljenja 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (690—2)

Tujci:

dne 18. januarja.

Pri Malib: Novak z Dunaja. — Vitez plem. Gutmannsthal iz Trsta. — Winkler z Dunaja. — Schink iz Zagorja. — Drexler z Dunaja. — Lajusic iz Celja. — Cohor z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
18. jan.	7. zjutraj	745.60 mm.	— 8.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	746.07 mm.	— 0.4° C	sl. szh.	jas.	
	9. zvečer	747.59 mm.	— 5.2° C	sl. szh.	jas.	snega.

Srednja temperatura — 4.8°, za 2.8° pod normalom.

Dunajska borza

dné 19. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 70	15
Srebrna renta	80	30
Zlata renta	100	20
5% marčna renta	94	20
Akcije narodne banke	843	—
Kreditne akcije	304	75
London	121	05
Srebro	—	—
Napol.	9	60
C. kr. cekini	5	71
Nemške marke	59	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	25
Ogrska zlata renta 6%	121	35
„ „ 4%	88	95
„ „ papirna renta 5%	86	60
5% štajerske zemljišč. od rez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	110	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld. 170	25
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	116
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	224	70

„Zaslugam svojo krono“.

Ta stari pregovor je zopet jako umesten pri švicarskih pilah (kroglicah) lekarja R. Brandta v Cirihi. Ko so prve medicinske kapacitete priznale, da so zanesljivo sredstvo proti vsem boleznim spodnjih telesnih organov. zapretju, krvavljenju, kakor proti vsem boleznim na krvi sploh, bilo bi vsako priporočanje odveč. Skatljica velja 70 kr. in dobje se v vseh znanih lekarnah. (653)

Za lovca, gojzdnega čuvaja

ali kako drugo primerno službo priporoča se 30 let star, ravno iz mornarske službe izstopivši **Franjo Majar**, stanujoč v Ljubljani, Vegove ulice 12. (55-1)

Kupi se

Wertheimova pokladnica št. 3.

Ponudbe naj se naznanijo administraciji „Slovenskega Naroda“. (48-2)

Večja in manjša

oprava za špecerijsko prodajalnico

proda se po jako nizkej ceni. — Podrobneje izve se pri opravištvu „Slov. Naroda“. (50-1)

Vsak dan

sveže predpustne krofe.

J. Förderl-ova pekarija sladčic

v Lingerjevih ulicah. (29-2)

Dr. IVAN TAVČAR

odprl je (54-1)

advokatorsko pisarno

v Ljubljani,

Gospoke ulice števil. 12,
tik Knežjega dvora.

Pri rudniku v Zagorji
daje se

restavracija v najem.

Letna najemščina znaša 300 gld. — Kdor želi prevzeti in je oženjen, ter krčmar po obrtu, naj se obrne do **24. januarja 1884 na rudniško vodstvo v Zagorji**, kjer se tudi izvedo natančnejši pogoji. (49-2)

Umetne (32-2)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hrdeckyjevga mostu, I. nadstropje.

3000 2 (788-9)

ostankov prepróg

(po 10-12 metrov) pošilja po poštne povzetji — ostanek po 3 gld. 80 kr.

L. Storch, tovarnik v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zameniti.

Za porodnice.

Moja soproga bila je ravno v otročej postelji, ko sem rabil **Bittnerjev „Coniferni-Sprit“** za čiščenje zraka v sobi. Gospod šolski vodja Salzbaauer iz Mauthausena piše nadalje: „Kadar se razprostere gozdni duh po sobi, se moja soproga jako oživi in olajša se jej dihanje. Ker je od avtoritet priznana, da **Bittnerjev „Coniferni-Sprit“** očisti zrak ozovanega kislica in organskih nalezljivih mijazem, zato se priporoča za rabo v vsako sobo, v kjer so porodnice, bolniki in porodnice. — Pristen dobiva se Bittnerjev „Coniferni-Sprit“ pri **J. Bittner-ju**, lekarji v **Reichenau**, Nižjeavstrijsko, in pa v **Ljubljani** pri lekarji **Jul. pl. Trnkoczy**. — Cena steklenici je 80 kr., 6 steklenic stane 4 gl. Patentirani razpršilni aparat 1 gl. 80 kr. (892)

ALOJZIJ KORSIKA,

umetni in trgovinski vrtar v Ljubljani,

priporoča se za to sezono častitemu občinstvu in svojim častitim p. n. kupovalcem za narejo lepih

boketov in vencev

po jako nizkej ceni. Prodaja tudi široke svilnate in atlasaste **trakove** z napisi in brez napisov za vence po fabriškej ceni. **Plesne in druge dekoracije** preskrbi po nizkej ceni. Tudi vse druge v to stroko spadajoče izdelke izdeluje elegantno in cenó.

Cenilniki za semena, rastline in različne izdelke dobivajo se zastoj in franko v njegovej novo sezidanej vrtariji na Vrtači, Tržaška cesta.

Tam se tudi odda o **Sv. Juriji**

stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in čumnato in 2 podstrešni sobi za stranki brez majhnih otrok. (26-2)

S. c. kr. avstr. privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchartd-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) iz zelišč za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jev dišeči kroninl duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepeča in budi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindova rastlinska pomada v štanjscah, po viša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočej in ohranjujočej moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuer-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeliščna pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jevo olje iz zemljiških korenin za okrepčanje in ohranjenje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zelišč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvirnih skatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledar-jevo balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanji nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr.; paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznanej solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se dobivajo:

V Ljubljani pri **bratih Krisper** in pri **Edvard Mahru**; v Zagrebu pri **J. J. Cejbeku** Karol Arazim in Flor. Kiraloviču; v Celju pri **Kr. Krisperju**; v Reki pri drogljerju **Nikolu Pavačiču**; v Gorici pri lekarjih **G. B. Pontiniju** in **G. Cristofoletiju**; v Celovci pri lekarjih **H. Kommetterju** in **Vilj. pl. Dietrichu**; v Trstu pri lekarjih **J. Serravallo**, **K. Zanettiju** in **P. Prendiniju**; v Beljaku pri **Kumpf-ovih dedičih**; v Varaždinu pri lekarjih **Fran Riedtu** in **Anton Kusyju**; v Zadru pri lekarju **N. Androviču**.

Svarilo.

Svarimo pred **ponarejanjem**, osobito pred **dr. Suina de Boutemard-ovo dišečo zobno pasto** in pred **dr. Borchartd-ovim aromatičnim zeliščnim milom**.

Mnogi **ponarejalci** in **prodajalci** ponarejenih naših priv. stvarij bili so že na **Dunaji** in v **Pragi** sodnijsko obsojeni, da so morali plačati **precejšnje globe** v denarji.

RAYMOND & Co.,

e. k. pr. lastnik tovarn hygalističnih cosm. stvarij v Berlinu. (4-2)

Na plučah bolnim,

jetičnim i. t. d. priporoča se **brezplačno** izvrsten lek.

Na vprašanja odgovarja radovoljno (780-6)

Teodor Rössner v Lipskem.

Vsem prebivalcem Avstrije in Ogerske.

Nujni poziv!

Zaradi dedne razdelitve velike trgovske hiše **Ivana Karola Kunzschmidt-a**, ki je obstajala 121 let, sklenili so dediči pred kratkem v svojem shodu, da bodo poprodali vso zalogo blaga po tistej ceni, kakor je njih stala surovina, **tedaj skoro zastoj**, da bodo prej ko mogoče prostore izpraznili in oddali. (51-1)

Na prodaj je še sledeče blago:

4500 ženskih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona s pristnimi švicarskimi vezenimi ustavki, prava umetna vezenina, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr.

1500 ženskih ponočnih srajc jednake baže, zelo dolge in po vsej dolgoti s švicarskimi vezenimi ustavki, jako elegantno opravljene, krasota za vsako damo, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr. Taiste iz teškega barhanta po 1 gld. 60 kr.

5600 ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivega platna s pristnimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena, — po 1 gld. 40 kr.; dvanajstoričica za 15 gld. 50 kr. Taista iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr. Iz teške klobučine po 1 gld. 75 kr. Taista iz najfinejšega in najtežjega sukna, z najfinejšo pisano volno vezena, na okolu plisirana, z volanti in zobci, — po 2 gld. 50 kr.

250 dvanajstoričic ženskih hlač iz najfinejšega barhanta, bogato okrašene, z robci, po 1 gld. 50 kr., dvanajstoričica 14 gld.

3500 možkih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona, četvernato oprsje gladko ali vezeno, vsakeršne ovratne širjave, — po 1 gld. 25 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr.

1500 dvanajstoričic damastovih namiznih garnitur, z ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12 brisalk, — samo 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako hišo in čudovito ceno.

2000 dvanajstoričic turških otirač, zarobljenih, posamič zloženih, z rudečimi obročki in dolgimi resami, najfinejše pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr. dvanajstoričica.

2000 velikih ženskih ogrinjaj iz najfinejše Berolinske volne, z dolgimi resami, različno krasno in moderno barvana: škotsko, turško, bela, siva, drapp, križasta, črna, rudeča, rujava, itd., — po 1 gld. 20 kr.; dvanajstoričica za 12 gld. 50 kr.

400 popotnih plaidov, jako veliki in debeli, iz najtežjega in najboljšega sukna tkani v elegantnih angleških uzorcih: rujavi, sivi, melirani, s težkimi dolgimi resami; ti plidi se dade zaradi svoje neznanke velikosti in širokosti rabiti za **obleko, popotno ogrinjalo, posteljno odejo in ženske shawle** ter se dasti še po 20letnej rabi iz njih napraviti **dve celi elegantni obleki** in s katerimi se dajo pristediti ogrtači, deževni plašči, paletoti. I. baža prej po 15 gld., zdaj le 5 gld. 85 kr., II. paža prej po 12 gld., zdaj samo po 4 gld. 85 kr.

300 zavojev domačega platna, 30 vatlov, najboljši, najteži in terpežnejši tovarniški izdelek za domačo rabo, — po 5 gld. 50 kr.

Cena bombažu vidno poskakuje, platno bo v kratkem imelo podvojeno ceno; zatorej naj si ga vsaki nujno naroči.

500 svilnatih koltrov iz najtežje Lyonske chappe-svile, belo, rudeče in žolto črtani, — po 4 gld.; čudovito ceno.

320 svilnatih robcev iz teške Lyonske svile v vseh barvah, vsak kos v drugej barvi. Ti robci se lahko rabijo kot ovratni robci. Dvanajstoričica velja samo 3 gld. 50 kr.

650 garnitur iz gobelina, obstoječe iz dveh finih posteljnih pregrinjaj in miznega prta z baržunastimi čopi, v raznih barvah krasno izdelano, ter velja garnitura, to je vsi trije kosi vkupe, samo 7 gld. 50 kr.

5000 dvanajstoričic rjuh brez šiva, iz dobrega, težkega platna, tudi za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanajstoričica za 15 gld.

Vsaki kupec, ki dá skupiti ob jednem najmanje 15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz francoskega zlatega bronca z dolgo verižico; za pravilni tek se jamči 2 leti.

Naročila v gotovini (s poštnimi nakaznicami ali pa tudi povzetji) naj se pošiljajo z naslovom:

Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz,

Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

Za predpustno sezono

priporočam svojo **bogato zalogo**

cvetlic, nevestinih vencev in pajčolanov, entrézavratnikov, vetrnjač, čipk in trakov vsake vrste, nadalje svitlobarvastih atlasov, brocatov, satina, tarlatana, crepelisa, indijskega batista in bobineta. (53-1)

Na novo

glacé-rokovice

najboljše kakovosti vseh vrst in barv, — na izbero za **gospode** in **gospo**.

Z velespoštovanjem **J. S. BENEDIKT.**

KUVETJE S FIMMO
priporoča po najnižej ceni
"NARODNA TISKARNA"
v Ljubljani.